సర్వోన్నత న్యాయస్థాన నివేదికలు

గోపాల్ వినాయక్ గాడ్సే

వర్సెస్

మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం మరియు ఇతరులు

1961

జనవరి ,12

[పి.బి. గజేంద్రగడ్కర్, ఏ.కె. సర్కార్, కె.సుబ్బారావు, కె.ఎన్ వాంచూ మరియు జె.ఆర్ ముధోల్కర్, న్యాయమూర్తులు]

హెబియస్ కార్పస్ – శిక్ష – యావజ్జీవన దేశాంతరవాసం – జీవిత ఖైదు , ఏదైనా నిర్ణీత కాలపరిమితి – ఉపశమనానికి సమానమైతే , పరిగణనలోకి తీసుకోగలిగిన హక్కు –భారతీయ శిక్షాస్మృతి, 1860 (XLV ఆఫ్ 1860), సెక్షన్. 53ఎ – కోడ్ ఆఫ్ క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ , 1898 (V/1898), సెక్షన్. 401.

పిటిషనర్ ను 1949లో దోషిగా నిర్ధారించి యావజ్జీవన దేశాంతరవసం విధించారు. అతను 2963 రోజుల ఉపశమనాన్ని పొందాడు మరియు దీనిని పిటిషనర్ వాస్తవానికి అనుభవించిన జైలు శిక్షతో కలిపి మొత్తం 20 సంవత్సరాలు దాటింది. పిటిషనర్ జైలులో తన తదుపరి నిర్బంధం చట్టవిరుద్ధమని వాదించాడు మరియు తనకు విముక్తి కల్పించాలని అభ్యర్థించారు:

ఈ కేసులో పిటిషనర్ కు ఇప్పటి వరకు ఎలాంటి హక్కు లేదని స్పష్టం చేశారు. భారతదేశంలోని నిర్దేశిత జైలులో జీవిత ఖైదును అనుభవిస్తున్న ఖైదీకి కఠినమైన కారాగార శిక్ష విధించి ఉండవచ్చు.భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 53 ఎ ప్రకారం ప్రవేశపెట్టిన క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ (సవరణ) చట్టం 1955 ద్వారా, సవరణ చట్టానికి ముందు ఎవరైనా యావజ్జీవన దేశాంతరవసం విధించబడిన వ్యక్తికి కఠిన కారాగార శిక్ష విధించినట్లుగా పరిగణించబడుతుంది. యావజ్జీవ కారాగార శిక్ష విధించబడిన ఖైదీ, తగిన అధికారం ద్వారా శిక్షను మార్చకపోతే లేదా రద్దు చేయకపోతే అతను జీవితాంతం జైలు శిక్ష అనుభవించాల్సి ఉంటుంది. అటువంటి వాక్యాన్ని ఏ నిర్ణీత పదంతోనూ సమానం చేయలేము . జైళ్ల చట్టం క్రింద రూపొందించబడిన నిబంధనల ప్రకారం , ఖైదీకి ఉపశమనం పొందే హక్కు ఉంది అయితే అటువంటి ఉపశమనాలను శిక్షాకాలం ముగిసే సమయంలో మాత్రమే పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. ఉపశమనాల సమస్య పూర్తిగా సంబంధిత

ప్రభుత్వం పరిధిలోనే ఉంది. ప్రస్తుత కేసులో సెక్షన్ 401 లేదా క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ క్రింద ప్రభుత్వం కొన్ని ఉపశమనాలు చేసినప్పటికీ, మొత్తం శిక్షను తగ్గించలేదు.

పండిట్ కిషోరి లాల్ వర్సెస్ కింగ్-ఎంపరర్, (1944) LR 72 IA, సూచిస్తారు.

అసలు అధికార పరిధి:

పిటిషన్ నం. 305/1960.

ప్రాథమిక హక్కుల అమలు కోసం భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 32 కింద పిటిషన్ దాఖలు చేయబడినది .

వ్యక్తిగతంగా పిటిషనర్ తరపున H N సన్యాల్, ప్రతివాదుల తరపున భారతదేశపు అదనపు సొలిసిటర్-జనరల్ చెరువు R H ఢేబర్,

1961 జనవరి 12, కోర్టు తీర్పును సుబ్బారావు, న్యాయమూర్తి వెలువరించారు.-.

పిటిషనర్ తన శిక్షను న్యాయబద్ధంగా అనుభవించారని , అందువల్ల విడుదల చేయాలని పేర్కొంటూ హెబియస్ కార్పస్ స్వభావంలో ఉత్తర్వులు జారీ చేయాలని కోరుతూ రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 32 కింద దాఖలైన పిటిషన్ ఇది.

1949 ఫిబ్రవరి 10న ఢిల్లీ ఎర్రకోట ప్రత్యేక కోర్టు న్యాయమూర్తి పిటిషనర్ను సెక్షన్ 3, సెక్షన్ 6 తో కలిపి , పేలుడు పదార్థాల చట్టం లోని సెక్షన్ 4(బి) క్రింద, సెక్షన్ 5 కింద, మరియు హత్యానేరానికి సెక్షన్ 302 కింద , ఐపీసీ సెక్షన్ 109తో పాటు కింద దోషిగా నిర్ధారించారు.మొదటి రెండు నేరాలకు వరుసగా ఏడేళ్ల కఠిన కారాగార శిక్ష , ఐదేళ్ల కఠిన కారాగార శిక్ష , మూడో నేరానికి యావజ్జీవ కారాగార శిక్ష విధించి అన్ని శిక్షలను ఏకకాలంలో అమలు చేయాలని నిర్దేశించబడింది. నేరం రుజువైన తరువాత అతను మే 19, 1950 వరకు పంజాబ్ రాష్ట్రంలోని జైళ్ళలో ఖైదు చేయబడ్డాడు , ఆ తరువాత బొంబాయి రాష్ట్రంలోని (ప్రస్తుతం మహారాష్ట్ర) నాసిక్ రోడ్ సెంట్రల్ జైలుకు బదిలీ చేయబడ్డాడు. పిటిషనర్ ప్రకారం , అతను సెప్టెంబర్ 30, 1960 వరకు ఈ క్రింది ఉపశమనాలను పొందాడు:

(ఎ) సాధారణ ఉపశమనం ... 836 రోజులు

(బి) ప్రత్యేక ఉపశమనం ... 206 రోజులు

(సి) శారీరక శిక్షణ ఉపశమనం ... 113 రోజులు

(డి) సాహిత్య ఉపశమనం ... 108 రోజులు

(ఇ) వార్షిక సత్ప్రవర్తన ఉపశమనం .. . 250 రోజులు

(ఎఫ్) రాష్ట్ర ఉపశమనం ... 1380 రోజులు

మొత్తంగా పొందిన ఉపశమనాల రోజులు 2,893 రోజులు; అయితే పిటిషనర్ పేర్కొన్న తేదీ వరకు 2,963 రోజుల ఉపశమనం లభించిందని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తమ కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో పేర్కొంది. ఈ పిటిషన్ యొక్క ప్రయోజనం కోసం రాష్ట్రం ఇచ్చిన సంఖ్య సరైనదని అంగీకరించవచ్చు.ఈ విధంగా ఆర్జించిన ఉపశమనాల మొత్తాన్ని పిటిషనర్ వాస్తవానికి అనుభవించిన జైలు శిక్ష కాలానికి జతచేయబడినట్లయితే, మొత్తం 20 సంవత్సరాలకు మించకూడదు మరియు రాష్ట్ర ఉపశమనాన్ని మాత్రమే జోడించినప్పటికీ , అది 15 సంవత్సరాలకు దాటుతుంది. పిటిషనర్ , అతని జైలు శిక్షను నియంత్రించే సంబంధిత నిబంధనల ప్రకారం అతనిని తదుపరి జైలులో నిర్బంధించడం చట్టవిరుద్ధమని పేర్కొంటూ, అతనికి తక్షణమే విడుదల చేయాలని కోరారు. అతను 2,963 రోజుల ఉపశమనం పొందారని అంగీకరించిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం , అతను పొందిన ఉపశమనాలు అతన్ని విడుదల చేయడానికి అర్హమైనవి కావని ,మరియు నిబంధనల ప్రకారం అతను 15 సంవత్సరాల వాస్తవ జైలు శిక్షను పూర్తి చేసిన తర్వాతే అతని విడుదల అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటామని కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో పేర్కొంది.

పిటిషనర్ తన వాదనను వ్యక్తిగతంగా వాదించారు. తనకు సహాయం చేయడానికి అమికస్ క్యూరీగా ఉన్న న్యాయవాది సహాయాన్ని తిరస్కరించారు. ఈ పరిస్థితుల్లో ఆయన వాదన న్యాయ ప్రాతిపదికన కాకుండా భావోద్వేగ ప్రాతిపదికన సాగింది. కానీ పౌరుడి స్వేచ్ఛతో ముడిపడి ఉన్నందున, మేము సంబంధిత నిబంధనలను పరిశీలించాము మరియు ఆ నిబంధనల ఆధారంగా లేవనెత్తగల వాదనలను పరిగణనలోకి తీసుకున్నాము.

సంబంధిత చట్టబద్ధమైన నిబంధనల ప్రకారం జీవిత ఖైదు విధించబడిన నిందితుడిని చట్టబద్ధంగా భారతదేశంలోని ఏదో ఒక జైలులో బంధించవచ్చా అనేది నిర్ణయించవలసిన మొదటి

ప్రశ్న. ఒకవేళ అలా అయితే , ఆయనను ఇంతగా ఖైదు చేయగలిగే పదం ఏమిటి ? క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ (సవరణ) చట్టం XXVI ఆఫ్ 1955 ద్వారా సవరించడానికి ముందు భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సంబంధిత నిబంధనలను మనం క్లుప్తంగా పరిశీలిద్దాం. భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 53 నేరస్థులు బాధ్యత వహించే ఆరు వేర్వేరు శిక్షలను నిర్దేశించింది. ఆ శిక్షలలో రెండవది యావజ్జీవన దేశాంతరవసం మరియు నాల్గవది జైలు శిక్ష , ఇది కఠినమైన మరియు సరళమైన రెండు వర్ణనలతో కూడినది. " యావజ్జీవన దేశాంతరవసం" అనే పదం భారతీయ శిక్షాస్మృతిలో నిర్వచించబడలేదు , కానీ ఇది రెండు మినహాయింపులతో జీవితకాలనికి సంబంధించినది. భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 55 ప్రకారం , "జీవిత ఖైదు విధించబడిన ప్రతి కేసులోనూ , నేరస్థుడికి శిక్ష విధించబడిన ప్రావిన్స్ యొక్క ప్రావిన్షియల్ ప్రభుత్వం, నేరస్థుడి సమ్మతి లేకుండా, పద్నాలుగు సంవత్సరాలకు మించని జైలు శిక్షను తగ్గించవచ్చు." సెక్షన్ 58 ప్రకారం, యావజ్జీవన దేశాంతరవస శిక్ష ఆమోదించిన ప్రతి కేసులో, అతనిని వేరే జైలుకి తరలించే క్రమంలో , అపరాధిపై, కఠినమైన జైలు శిక్ష అనుభవించి , అతని జైలు సమయంలో యావజ్జీవన దేశాంతరవస శిక్ష అనుభవించిన విధంగా విచారణ జరగాలి.పిటిషనర్ శిక్షను భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 55 కింద లేదా క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 402 (1) కింద కఠిన కారాగార శిక్షగా మార్చలేదని ప్రభుత్వం తరఫున వాదనలు వినిపించారు. ఈ ప్రకటనను అంగీకరించకపోవడానికి మాకు ఎటువంటి కారణం లేదు. దాని ఆధారంగా యావజ్జీవన దేశాంతరవస శిక్ష పడిన పిటిషనర్ ను కఠిన కారాగారశిక్ష పడిన వ్యక్తిలా చట్టపరంగా వ్యవహరించ చేయవచ్చా అనే ప్రశ్న ఉత్పన్నమవుతోంది. పండిట్ కిషోరి లాల్ వర్సెస్ కింగ్ కేసులో ప్రివీ కౌన్సిల్ జ్యుడీషియల్ కమిటీ ముందు ఈ ప్రశ్నను లేవనెత్తారు. చక్రవర్తి ((1944) LR 72 IA I,). యావజ్జీవన దేశాంతరవస శిక్ష యొక్క చరిత్ర , భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సంబంధిత నిబంధనలు , క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ మరియు జైళ్ల చట్టం యొక్క సంబంధిత నిబంధనలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తరువాత, యావజ్జీవన దేశాంతరవస శిక్షను ఆమోదించినప్పుడు అది ఇకపై సముద్రాలకు వెలుపల యావజ్జీవన దేశాంతరవస శిక్ష కాదని ఈ నిబంధనలు స్పష్టం చేశాయని ప్రివీ కౌన్సిల్ నిర్ధారణకు వచ్చింది. ఇది పేజ్ 9 లో ఈ విధంగా గమనించబడింది:

"కానీ ప్రస్తుత యావజ్జీవన దేశాంతరవస అనేది వాస్తవం, కానీ భారతదేశంలో జీవిత ఖైదుకు, కొన్ని ప్రత్యేక సందర్భాల్లో , తక్కువ కాలానికి , ఇంగ్లాండులో రెండు సంవత్సరాలు మించని అన్ని శిక్షలకు, మూడు సంవత్సరాలు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ శిక్షకు శిక్ష విధించే శిక్షకు ఒక పేరు పెట్టారు..... కాబట్టి, భారతదేశంలో, యావజ్జీవన దేశాంతరవస శిక్ష పడిన ఖైదీ ని

అండమాన్ కు పంపవచ్చు లేదా యావజ్జీవన దేశాంతరవస ఖైదీల కోసం నియమించిన భారతదేశంలోని ఒక జైలులో ఉంచవచ్చు , అక్కడ అతను కఠిన కారాగార శిక్ష పడిన ఖైదీ మాదిరిగానే వ్యవహరించబడతాడు."

మేము ఏకీభవిస్తున్న ఈ బరువైన అధికారం దృష్ట్యా , సంబంధిత నిబంధనలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన అవసరం లేదు , ప్రత్యేకించి 1955 చట్టం XXVI ద్వారా చేర్చబడిన భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 53 ఎ దృష్ట్యా. ఆ కోడ్ లోని సెక్షన్ 53ఎ ఇలా ఉంది.

"(1)..........

(2) క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ (సవరణ) చట్టం , 1954 ప్రారంభానికి ముందు ఒక కాలానికి రవాణా శిక్ష విధించబడిన ప్రతి కేసులో , నేరస్థుడిని అదే కాలానికి కఠినమైన 100 సంవత్సరాల కఠిన శిక్ష విధించిన విధంగానే వ్యవహరిస్తారు."

యావజ్జీవన దేశాంతరవస శిక్ష పడిన వ్యక్తిని తాత్కాలికంగా తప్ప భారతదేశంలోని జైలులో కఠిన కారాగారశిక్ష అనుభవించడానికి చట్టపరంగా వీల్లేదనే వాదనకు ఎంత సమర్థన ఉన్నా , ఆ సవరణ తర్వాత ఏదీ లేదు. ఆ సెక్షన్ ప్రకారం ఈ సెక్షన్ అమల్లోకి రాకముందు జీవిత ఖైదు లేదా మరేదైనా శిక్ష పడిన వ్యక్తిని యావజ్జీవ కారాగార శిక్ష లేదా ఆ శిక్ష విధించిన వ్యక్తిగా పరిగణిస్తారు.

అలాంటప్పుడు, జీవిత ఖైదు కింద , సంబంధిత ప్రభుత్వం ద్వారా ఎటువంటి అధికారిక ఉపశమనం లేకుండా , స్వయంచాలకంగా ఒక నిర్దిష్ట కాలానికి ఒకటిగా పరిగణించే ఏదైనా చట్టం ఉందా అనేది తదుపరి ప్రశ్న, అటువంటి నిబంధన భారతీయ శిక్షాస్మృతి, క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లేదా జైళ్ల చట్టంలో లేదు. భారత ప్రభుత్వం ఇంతకు ముందు చెప్పినప్పటికీ.. ఈ కేసులో జ్యుడీషియల్ కమిటీ సుప్రాను ఉదహరించింది. భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 57 ప్రకారం 20 ఏళ్ల జైలుశిక్ష జీవిత ఖైదుతో సమానమని , ఆ అంశంపై జ్యుడీషియల్ కమిటీ తన తుది అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించలేదు. ఆ కేసులో జ్యుడీషియల్ కమిటీ పేజ్ 10 లో ఈ విధంగా వ్యాఖ్యానించింది :

"ఈ శిక్షను ఇరవై సంవత్సరాలలో ఒకటిగా పరిగణించాలని , సత్ప్రవర్తనకు ఉపశమనం లభిస్తుందని భావించినట్లయితే , అతను దరఖాస్తు చేసుకునే సమయానికి అతన్ని డిశ్చార్జ్ చేయడానికి అర్హుడిని చేసేంత ఉపశమనం పొందలేదు , అందువలన అది సరైనదే , కానీ ఈ విధంగా చెప్పేటప్పుడు , వారి లార్డ్ షిప్ లను జీవిత ఖైదుగా పరిగణించాలి మరియు అన్ని

సందర్భాల్లో ఇరవై సంవత్సరాలకు మించనిదిగా పరిగణించాలి. లేదా దోషి తప్పనిసరిగా ఉపశమనానికి అర్హుడని."

భారత శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 57 మన ముందు లేవనెత్తిన ప్రశ్నకు నిజమైన సంబంధం లేదు. శిక్షా నిబంధనలను లెక్కించడానికి జీవిత ఖైదును ఇరవై సంవత్సరాల జైలు శిక్షతో సమానంగా పరిగణించాలని ఈ సెక్షన్ పేర్కొంది. జీవితానికి రవాణా అనేది అన్ని అవసరాలకు ఇరవై సంవత్సరాల పాటు యావజ్జీవన దేశాంతరవస పరిగణించబడుతుందని ఇది చెప్పలేదు; "జీవిత ఖైదు" అనే పదానికి బదులుగా "జీవితాంతం యావజ్జీవన దేశాంతరవాస" అనే పదాలకు బదులుగా సవరించబడిన సెక్షన్ అటువంటి అన్ని రకాల కల్పనలను గీయడానికి వీలు కల్పించదు. జీవిత ఖైదు లేదా యావజ్జీవ కారాగార శిక్షను ప్రాథమికంగా నేరం రుజువైన వ్యక్తి యొక్క సహజ జీవితం యొక్క మిగిలిన కాలమంతా రవాణా లేదా కారాగార శిక్షగా పరిగణించాలి.

ఉపశమన వ్యవస్థను నియంత్రించే బొంబాయి నిబంధనలు జీవిత ఖైదుకు ఒక నిర్దిష్ట కాలాన్ని ప్రత్యామ్నాయం చేశాయని, అందువల్ల, వాస్తవంగా అనుభవించిన మొత్తం కాలపరిమితి ఆ కాలాన్ని మించితే, ఆ వ్యక్తి విడుదలకు అర్హుడని చెబుతారు. ఈ వాదనను అభినందించడానికి సంబంధిత బొంబాయి నియమాలు చదవవచ్చు.

ముందస్తు రూల్ 934 విడుదలకు సంబంధించిన అన్ని కేసుల్లో , సెక్షన్ 401 , క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ కింద ఆర్డర్లు, ఖైదీలను వాస్తవానికి జైలు నుండి విడుదల చేయడానికి ముందు ప్రభుత్వం జారీ చేయాల్సి ఉంటుంది.

రూల్ 937 (సి) ప్రకారం ఒక జీవితఖైదీ లేదా ఒక ఖైదీని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దానితో సంబంధం లేకుండా విడుదలను నిషేధిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేసినప్పుడు , అతను విడుదలకు అర్హుడైనంత ఉపశమనం పొందినప్పుడు, ఈ నిబంధనలోని నిబంధనల ప్రకారం , సూపరింటెండెంట్ తన కేసును క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ 1898 లోని సెక్షన్ 401 కు సంబంధించి పరిగణనలోకి తీసుకునేలా ఇన్స్పెక్టర్ జనరల్ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి నివేదించాలి."

ఉపశమన వ్యవస్థ: నియమం 1419. (సి) "జీవిత ఖైదును సాధారణంగా 15 సంవత్సరాల వాస్తవ కారాగార శిక్షగా పరిగణించబడుతుంది."

శిక్షల సమీక్ష: రూల్ 1447 (2) "రూల్ 1419లో జీవిత ఖైదు లేదా 14 సంవత్సరాల కంటే ఎక్కువ కాలం రవాణా , రవాణా మరియు కారాగార శిక్ష లేదా మొత్తం 14 సంవత్సరాలకు మించిన శిక్షలకు రవాణా మరియు కారాగార శిక్ష విధించబడిన ఏ ఖైదీ కూడా రవాణా లేదా జైలు శిక్ష లేదా రెండూ పూర్తయిన తరువాత విడుదల చేయబడదు. అటువంటి ఖైదీకి సంబంధించి సబ్ రూల్ (ఎల్) కింద ఒక నివేదిక తయారు చేయబడి , అతని తుది విడుదల తేదీకి సంబంధించి ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు అందకపోతే అన్ని ఉపశమనాలతో సహా కేసు ఉండవచ్చు."

ఈ నిబంధనలు జైళ్ల చట్టం , 1894 ప్రకారం రూపొందించబడ్డాయి మరియు వాటికి చట్టబద్ధమైన బలం ఉంది. కానీ జైళ్ల చట్టం ఏ అధికారానికి శిక్షలను తగ్గించే లేదా తగ్గించే అధికారాన్ని ఇవ్వదు; ఇది జైళ్ల క్రమబద్ధీకరణకు మరియు అందులో నిర్బంధించబడిన ఖైదీలకు చికిత్స చేయడానికి మాత్రమే వీలు కల్పిస్తుంది. జైళ్ల చట్టంలోని సెక్షన్ 59 ప్రకారం సత్ప్రవర్తనకు రివార్డుల కోసం నిబంధనలను రూపొందించే అధికారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉంది. అందువల్ల ఈ చట్టం కింద రూపొందించిన నిబంధనలను చట్టం పరిధిలోకి తీసుకురావాలి. ఈ నియమాలు సత్ప్రవర్తనకు బహుమతుల రూపంలో మూడు రకాల ఉపశమనాలను అందిస్తాయి , అవి: (1) సాధారణ , (2) ప్రత్యేక మరియు (3) స్థితి. రూల్ 419(సి) ప్రకారం జీవిత ఖైదును అమలు చేయాలంటే సాధారణంగా 15 ఏళ్ల జైలు శిక్షగా పరిగణిస్తారు. ఈ నిబంధనను జీవిత ఖైదుకు 15 ఏళ్ల జైలు శిక్ష విధించే చట్టబద్ధమైన సమీకరణంగా భావించలేం. ఈ సమీకరణం ఒక నిర్దిష్ట ప్రయోజనం కోసం మాత్రమే, అనగా, "ఉపశమన వ్యవస్థ" ప్రయోజనం కోసం మాత్రమే మరియు అన్ని ప్రయోజనాల కోసం కాదు. ఈ నియమంలో "సాధారణంగా" అనే పదం కూడా ఈ నిర్మాణానికి మద్దతు ఇస్తుంది. రూల్ 1419లోని సబ్ రూల్ (2)లో జీవిత ఖైదు విధించబడిన ఏ ఖైదీ కూడా తమకు సమర్పించిన నివేదికపై ప్రభుత్వ ఆదేశాలు అందకపోతే అతని పదవీకాలం పూర్తయిన తర్వాత విడుదల చేయరాదని రూల్ 1447లోని సబ్ రూల్ (2)లోని నాన్ అబ్స్టాంట్ క్లాజ్ పునరుద్ఘాటించింది. ఈ నిబంధనలో పేర్కొన్న 15 సంవత్సరాల వాస్తవ జైలు శిక్ష కాలం ఉపశమనాన్ని లెక్కించడానికి మాత్రమే అని , దాని ఆధారంగా శిక్షను పూర్తి చేయడం ఖైదీకి విడుదల చేసే హక్కును ఇవ్వదని కూడా ఇది సూచిస్తుంది. జీవిత ఖైదు విధించబడిన ఖైదీ విషయంలో రూల్ 1447లో పేర్కొన్న ప్రభుత్వ ఉత్తర్వు క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 401 ప్రకారం మాత్రమే ఉంటుంది , ఎందుకంటే జీవిత ఖైదు విధించిన సందర్భంలో ఖైదీ విడుదలకు నిబంధనలు 934 మరియు 937(సి) కల్పించిన శిక్ష యొక్క మొత్తం సమతుల్యతను చెల్లించడం ద్వారా మాత్రమే ఖైదీ విడుదల చట్టబద్ధంగా జరుగుతుంది. ఈ నిబంధనల

ప్రకారం క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ సెక్షన్ 401 ప్రకారం సంబంధిత ప్రభుత్వ ఆదేశాలు విడుదలకు తప్పనిసరి. జీవిత ఖైదు పడిన ఖైదీకి నిర్దిష్ట కాలపరిమితి ముగిశాక బేషరతుగా విడుదల చేసే అసాధ్యమైన హక్కును కల్పించే మరే నియమమూ మా దృష్టికి రాలేదు. ఉపశమనాలతో సహా పదం జైళ్ల చట్టంలోని నిబంధనల ప్రకారం జీవిత ఖైదుకు తక్కువ శిక్షను ప్రత్యామ్నాయం చేయలేదు.

క్లుప్తంగా చెప్పబడిన చట్టపరమైన స్థితి ఇది: 1955 చట్టం XXVIకి ముందు ఒక ఖైదీ భారతదేశంలోని నిర్దేశిత జైలులో జీవిత ఖైదు ద్వారా జీవిత ఖైదును అనుభవించవచ్చు. ఈ చట్టం తరువాత, అటువంటి దోషిని అదే కాలానికి కఠిన కారాగార శిక్ష విధించిన విధంగానే వ్యవహరిస్తారు. భారతీయ శిక్షాస్మృతి లేదా క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సంబంధిత నిబంధనల ప్రకారం ఈ శిక్షను సంబంధిత అధికారులు మార్చకపోతే లేదా పంపకపోతే, జీవిత ఖైదు విధించబడిన ఖైదీ జీవిత ఖైదును అనుభవించడానికి చట్టపరంగా కట్టుబడి ఉంటాడు. జైళ్ల చట్టం కింద రూపొందించిన నిబంధనలు అటువంటి ఖైదీ సాధారణ , ప్రత్యేక మరియు రాష్ట్ర ఉపశమనాలను పొందడానికి వీలు కల్పిస్తాయి మరియు ఆ ఉపశమనాలు అతని జైలు శిక్ష కాలానికి క్రెడిట్ ఇవ్వబడతాయి. ఉపశమనాలను రూపొందించే ఉద్దేశ్యం కోసం జీవిత రవాణా యొక్క శిక్ష సాధారణంగా ఒక నిర్దిష్ట కాలంతో సమానంగా ఉంటుంది , కానీ ఇది ఆ నిర్దిష్ట ప్రయోజనం కోసం మాత్రమే మరియు మరే ఇతర ప్రయోజనం కోసం కాదు. జీవిత ఖైదు లేదా దానికి సమానమైన జీవిత ఖైదు నిరవధిక కాలపరిమితి కలిగినది కాబట్టి , అలా సంపాదించిన ఉపశమనాలు ఆచరణలో అటువంటి దోషికి సహాయం చేయవు, ఎందుకంటే అతని మరణ సమయాన్ని అంచనా వేయడం సాధ్యం కాదు. అందుకే క్షమాభిక్ష కాలపరిమితితో సహా సంబంధిత అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకొని క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 401 కింద శిక్షను తగ్గించడానికి తగిన ప్రభుత్వానికి వీలు కల్పించే ప్రక్రియను నిబంధనలు కల్పిస్తున్నాయి. ఉపశమన సమస్య పూర్తిగా సంబంధిత ప్రభుత్వం పరిధిలో ఉంటుంది ; క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 401 కింద తగిన ప్రభుత్వం కొన్ని ఉపశమనాలు చేసినప్పటికీ, అది మొత్తం శిక్షను తగ్గించలేదని అంగీకరించబడింది. అందువల్ల పిటిషనర్ కు ఇంకా విడుదల చేసే హక్కు లేదని భావిస్తున్నాం.

అటువంటి నిర్మాణాన్ని అంగీకరిస్తే , తాను తగిన ప్రభుత్వ దయాదాక్షిణ్యాలకు లోనవుతానని , సదరు ప్రభుత్వం తన శిక్షాకాలపు సమతుల్యతను చెల్లించకపోవచ్చని , ఫలితంగా సత్ప్రవర్తన కోసం తాను పొందిన ఉపశమనాల ఫలాలను కోల్పోతానని పిటిషనర్ ఉద్వేగభరితంగా విజ్ఞప్తి చేశారు. ఉపయోగకరమైన సేవ మరియు రక్తదానం కూడా. రాజ్యాంగం మరియు క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్

కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వానికి శిక్ష విధించే అధికారాన్ని ఇస్తాయి మరియు అది దాని ప్రత్యేక ప్రావిన్స్ లో ఉంది. సముచిత ప్రభుత్వం తన అధికార పరిధిని సహేతుకమైన రీతిలో ఉపయోగించదని మనం భావించలేము.

పై కారణాల వల్ల పిటిషనర్ చట్టపరమైన నిర్బంధంలో ఉన్నారని , హెబియస్ కార్పస్ పిటిషన్ సమర్థనీయం కాదని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. పిటిషన్ ను కొట్టివేశారు.

పిటిషన్ కొట్టివేయబడినది.